

VIDAUS DARBO TVARKOS TAISYKLĖS (IŠRAŠAS)

XIII. DARBUOTOJŲ ELGESIO IR ETIKOS TAISYKLĖS

XIII.I. BENDROSIOS NUOSTATOS

125. Darbuotojų elgesio ir etikos taisyklėse, siekiant nubrėžti atsakomybės ribas, užkirsti kelią neetiškam elgesiui, drausminti Įstaigos darbuotojus, padėti priimti sprendimus ir didinti visuomenės pasitikėjimą bei informuoti visuomenę apie įstaigos etikos principus, nurodyti pagrindiniai bendrosios ir profesionaliosios (gydytojo, slaugytojo, socialinio darbuotojo) etikos principai.
126. Bendrieji etikos principai, kuriais turi būti grindžiamas kiekvieno Įstaigos darbuotojo elgesys:
- 126.1. Pagarba žmogui ir Valstybei.** Darbuotojas privalo gerbti žmogų ir pagrindines jo teises bei laisves, Konstituciją, valstybės institucijas ir įstaigas, įstatymus, kitus teisės aktus ir teismų sprendimus.
- 126.2. Teisingumas.** Darbuotojas privalo vienodai tarnauti visiems gyventojams nepaisydamas jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų bei politinių pažiūrų, būti teisingas sprenddamas prašymus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis ir valdžia.
- 126.3. Nesavanaudiškumas.** Darbuotojas privalo vadovautis visuomenės interesais, naudoti jam patikėtą valstybės ir savivaldybių turtą, tarnybinę informaciją tik visuomenės gerovei, atlikdamas pareigas nesiekti naudos sau, savo šeimai, savo draugams.
- 126.4. Padorumas.** Darbuotojas privalo elgtis nepriekaištingai, būti nepaperkamas, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, galinčių daryti įtaką, kai atlieka tarnybines pareigas.
- 126.5. Nešališkumas.** Darbuotojas privalo būti objektyvus, priimdamas sprendimus, vengti asmeniškumų.
- 126.6. Atsakomybė.** Darbuotojas asmeniškai atsako už savo sprendimus, veiklą.
- 126.7. Viešumas.** Darbuotojas privalo užtikrinti priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą, pateikti savo sprendimų motyvus, o informaciją gali riboti tik tuo atveju, kai tai būtina svarbiausiais visuomenės interesais.
- 126.8. Pavyzdingumas.** Darbuotojas privalo deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulėti, būti nepriekaištingos reputacijos, tolerantiškas, pagarbus ir tvarkingas.

XIII. II. DARBUOTOJO ETINĖ ATSAKOMYBĖ PACIENTUI

127. Savo veikloje darbuotojai privalo vadovautis galiojančiais įstatymais, kitais teisės aktais, turi gerbti bendro gyvenimo taisykles ir geros moralės principus bei veikti sąžiningai, laikytis protingumo ir teisingumo principų.
128. Užsiima veikla tik turėdami galiojančią licenciją užsiimti atitinkama medicinos ar slaugos praktika.
129. Nuolatos kaupia ir tobulina savo žinias ir profesinius įgūdžius.
130. Sąžiningai ir atidžiai tvarko medicininę dokumentaciją teisės aktų nustatyta tvarka.
131. Veikia savo kompetencijos ribose.
132. Teikdami sveikatos priežiūros paslaugas, užtikrina tokį rūpestingumo laipsnį, kokio

- tikimasi iš sąžiningo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikėjo.
133. Teikdami sveikatos priežiūros paslaugas užtikrina asmens informacijos konfidencialumą.
 134. Gydytojas gerbia pacientą ir paciento tarpusavio santykius grindžiami paciento sveikatos prioritetu, derinant jį su paciento autonomiškumo užtikrinimu ir diagnostikos ar gydymo procedūrų medicininėmis indikacijomis.
 135. Įstaigos medicinos personalas ir kiti darbuotojai gerbia paciento teisę pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą, gydytoją ar slaugytoją, teisę atsisakyti diagnostikos, gydymo, procedūros, slaugos procedūros, profilaktikos, paciento noro konsultuotis su kitu gydytoju dėl savo sveikatos ir gydymo eigos.
 136. Įstaigos darbuotojai palaiko su pacientu geranoriškus santykius, kurie grindžiami abipusiu pasitikėjimu ir pagarba, dėmesingai ir atidžiai išklauso paciento skundus.
 137. Įstaigos darbuotojai palaiko geranoriškus, dalykiškus santykius su paciento artimaisiais.
 138. Paciento interesai tenkinami pirmiau negu visuomenės interesai, jeigu tai nekelia pavojaus aplinkiniams.
 139. Darbuotojo asmeniniai įsitikinimai neturi pakenkti paciento priežiūrai.
 140. Gydytojas informuoja pacientą apie jo sveikatą, diagnostikos ir gydymo procedūras, alternatyvių procedūrų panaudojimo galimybes, riziką, tikėtinus rezultatus, jei pacientas nori tai žinoti. Neteikia pacientui informacijos prieš jo valią.
 141. Darbuotojai (gydytojai, slaugytojos, socialiniai darbuotojai) teikia pacientui išsamią informaciją apie jo teises, galimybes ir su tuo susijusias pareigas.
 142. Pacientui paklausus apie skundų pateikimo tvarką ar vidaus darbo tvarką, darbuotojas išsamiai atsako.
 143. Darbuotojai vykdydami mokslinius tyrimus, informuoja apie tai pacientą ir gauna jo raštišką sutikimą.
 144. Darbuotojai nutraukia ryšius su pacientu, jam sutikus, kai visos galimybės išnaudotos arba pagalba nebereikalinga.
 145. Draudžiama reikalauti iš paciento ir jo artimųjų papildomo atlyginimo už suteiktas paslaugas.

XIII.III. DARBUOTOJO ETINIAI SANTYKIAI SU DARBUOTOJAIŠ IR KITAIŠ SPECIALISTAIS

146. Darbuotojai gerbia kolegų ir kitų specialistų žinias ir patirtį.
147. Darbuotojai yra lojalūs kolegoms ir kitiems specialistams. Neturi teisės reikšti nepalankios nuomonės apie kito specialisto veiklą, kai girdi pacientas, personalas ar visuomenė.
148. Darbuotojai saugo profesinę nepriklausomybę ir profesijos prestižą.
149. Darbuotojų tarpusavio santykius bei santykius su kitais sveikatos priežiūros specialistais grindžiami pagarba vienas kitam, pasitikėjimu, geranoriškumu, taktiškumu ir sutarimo siekimu.
150. Darbuotojai geranoriškai dalijasi su kolegomis medicinos mokslo žiniomis ir profesine darbo patirtimi.
151. Kilus abejonei, gydytojas, slaugytojas ar kitas specialistas kviečia konsultuoti labiau patyrusį kolegą ar kitus kolegas.
152. Gydytojas nukreipia pacientą pas kitą gydytoją, jei to reikalauja paciento sveikatos būklė.
153. Laikosi sąžiningo elgesio standarto ir įspėja kolegą, jeigu jo elgesys ar profesinė veikla prieštarauja profesinės etikos kodeksui. Jeigu toks įspėjimas neefektyvus, informuoja ligoninės medicinos etikos komisiją, tiesioginį vadovą ar įstaigos direktorių. Tai nėra profesinio solidarumo pažeidimas.
154. Darbuotojas nedelsiant informuoja tiesioginį vadovą, kuomet bendradarbio veiksmai ar elgesys kelia pavojų paciento ar kito darbuotojo sveikatai ar gyvybei.
155. Darbuotojas turi laikytis solidarumo su savo kolegomis, ginti juos nuo nepagrįstos kritikos ir netinkamos įtakos.

156. Darbuotojas, bendraudamas su kolegomis, privalo elgtis pagarbiai ir deramai, vadovaudamasis principu, kad kiekvienas asmuo turi teisę turėti savo nuomonę visais klausimais.
157. Darbuotojas privalo susilaikyti nuo viešos kritikos apie savo ir kolegų atliekamas konkrečias užduotis, pavedimus, pagrįstą kritiką bendradarbiui reikšti korektiškai.
158. Darbo metu kilusius nesutarimus darbuotojai turi spręsti tarpusavyje, o į Įstaigos direktorių kreiptis tik neišsprendus kilusios problemos su tiesioginiu vadovu.
159. Darbuotojai privalo vengti apkalbų, šmeižto skleidimo, reputacijos žeminimo, neigiamų emocijų demonstravimo, nekalbėti pašiepiamu, pakeltu tonu.

XIII.IV. DARBUOTOJO ETINIAI SANTYKIAI SU DARBDAVIU IR ĮSTAIGA

160. Darbuotojo santykiai su Įstaiga ir jos direktoriumi grindžiami pagarba vienas kitam, pasitikėjimu, taktiškumu, geranoriškumu, sutarimo siekimu.
161. Darbuotojas tvirtai ir garbingai laikosi susitarimų ir įsipareigojimų jį pasamdžiusiai įstaigai, vykdo teisėtus vadovų nurodymus.
162. Nuolat siekia tobulinti Įstaigos veiklą, didinti jos teikiamos pagalbos veiksmingumą.
163. Sąžiningai ir racionaliai disponuoja įstaigos finansiniais ir materialiniais ištekliais. Vengia lėšų ar turto pasisavinimo ar naudojimosi ne pagal paskirtį.
164. Nedelsdamas praneša administracijai apie kolegos aplaidumą darbe, etinius pažeidimus.
165. Darbuotojas yra lojalus Įstaigai, visas su Įstaiga susijusias problemas stengiasi išspręsti Įstaigos viduje.

XIII.V. ELGESIO REIKALAVIMAI VADOVAMS

166. Vadovai privalo pagarbiai ir santūriai elgtis su jiems pavaldžiais darbuotojais – nurodymai, pavedimai, pastabos pavaldiniams turi būti daromos tik korektiškai.
167. Vadovai turi stengtis sukurti darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis.
168. Vadovai privalo paskirstyti darbą vadovaujama kolektyve tolygiai, kad būtų maksimaliai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės ir profesinė kvalifikacija.
169. Vadovai turi nereikšti savo simpatijų ir antipatijų pavaldiniams bei kitiems asmenims, vertinti pavaldinius pagal jų dalykines savybes.
170. Vadovai turi skatinti pavaldinius korektiškai reikšti savo nuomonę ir ją išklaudyti, deramai įvertinti pavaldinių darbo pasiekimus, viešai pagerbti ypač pasižymėjusius.
171. Vadovai privalo būti lojalus Įstaigai, viešai nekritikuoti savo pavaldinių, nuomonę viešumoje reikšti vadovaujantis teisingumo, sąžiningumo ir etikos principais.
172. Direktorius privalo skatinti, kad Įstaigoje būtų puoselėjamos šios vertybės:
 - 173.1. dėmesys darbuotojo ir paciento poreikiams;
 - 173.2. socialinis teisingumas;
 - 173.3. efektyvumas;
 - 173.4. kūrybingumas;
 - 173.5. siekimas tobulėti;
 - 173.6. sudaromos sąlygos socializacijai darbo vietoje, tai yra procesui, kai Įstaiga naujam darbuotojui padeda joje adaptuotis, supažindina su jo vaidmeniu, atsakomybe, vyraujančiomis normomis, vertybėmis, tradicijomis, seniau dirbantys darbuotojai noriai dalijasi profesine patirtimi su nauju darbuotoju.
174. Sprendimus vadovai privalo priimti tik išsamiai išanalizavęs situaciją.
175. Vadovai privalo vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
176. Vadovai privalo gerbti Valstybę, Konstituciją ir įstatymus, būti lojalūs šaliai.
177. Vadovai negali dirbti paveikti alkoholio ar narkotinių medžiagų, taip pat jei jo sveikatos būklė neleidžia dirbti pilnavertiškai. Tokiais atvejais direktorius privalo nedelsdamas

- paskirti pavaduojantį asmenį.
178. Vadovai turi skatinti darbuotojus dalyvauti profesinėje veikloje bei asociacijose.
 179. Direktorius privalo domėtis išskylančiais Įstaigos reikalais, potencialiais nesklandumais.
 180. Vadovai privalo būti dori ir sąžiningi, skiriant į aukštesnes pareigas darbuotojus, vengiant asmeninių tikslų.
 181. Direktorius privalo kurti griežtą finansinę ir vadybinę kontrolę, remiantis audito ir kitų tyrimų veiklų nuostatomis.
 182. Numatyti Įstaigos atskaitomybę – sukurti tinkamą kontrolę ir procedūras.
 183. Vadovai privalo gerbti ir saugoti konfidencialią informaciją.
 184. Vadovai privalo siekti profesinio tobulumo: plėtoti savus sugebėjimus ir skatinti kitų profesinį tobulėjimą
 185. Vadovai privalo netoleruoti korupcijos.
 186. Vadovai privalo prisiimti asmeninę atsakomybę už savo padarytas klaidas.
 187. Vadovai privalo vengti seksualinio priekabiavimo.

XIII.VI. BENDROJI VEIKLA IR SANTYKIS SU PROFESIJA

188. Darbuotojai užsiima licencijuojama veikla tik turėdami atitinkamą galiojančią licenciją (gydytojo, slaugytojo).
189. Darbuotojai nuolatos kaupia ir tobulina žinias bei profesinius įgūdžius.
190. Darbuotojai vadovaujasi pagrįsta Gera medicinos praktika.
191. Darbuotojai dalyvauja studentų – rezidentų mokyme.
192. Darbuotojas asmeniškai atsakingas už teikiamų paslaugų kokybę.
193. Pastebėjęs kolegos nekvalifikuotą elgesį, įspėja jį ir tiesioginį vadovą.
194. Atsisako bendradarbiauti su firmomis, kurios skelbia nekvalifikuotą ir nekompetetingą informaciją.
195. Darbuotojas turi vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
196. Darbuotojai privalo vengti seksualinio priekabiavimo.
197. Darbuotojas negali dirbti paveiktas alkoholio ar narkotinių medžiagų, taip pat jei jo sveikatos būklė neleidžia dirbti pilnavertiškai.
198. Sveikatos priežiūros specialistai, pagalbinių ir ūkio darbuotojai privalo vilkėti specialiais darbo rūbais ir avėti specialią avalynę.
199. Darbuotojai privalo laikytis asmens higienos taisyklių, būti tvarkingi ir švarūs.
200. Privalo laikytis darbų saugos instrukcijų, saugoti jiems patikėtus instrumentus, techniką, materialines vertybes.
201. Privalo prižiūrėti ir laikyti tvarkingą savo darbo vietą.
202. Pastebėję, kad sveikatos priežiūros ar kitos paslaugos teikiamos nepažįstamų asmenų, neturinčių Įstaigos darbuotojo darbo pažymėjimo, nedelsiant praneša tiesioginiam vadovui.

XIII.VII. DARBUOTOJO ELGESYS NE DARBO METU

203. Darbuotojai privalo elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio normas, visada prisiminti, kad pagal jo elgesį sprendžiama apie visą Lietuvos Sveikatos Apsaugos sistemą.
204. Darbuotojas turi nepiktnaudžiauti užimamomis pareigomis, nenaudoti dokumentų, patvirtinančių užimamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, siekiant paveikti nepavaldžius asmenis priimti jam palankų sprendimą.
205. Privatų gyvenimą tvarkyti taip, kad nenukentėtų tarnybos interesai ir sveikatos apsaugos darbuotojo reputacija.
206. Jeigu paaiškėja, kad dėl ligos ar kitų priežasčių darbuotojas negali laiku atvykti į darbą, nedelsiant turi pranešti savo tiesioginiam vadovui.

XIII.VIII. DARBUOTOJŲ TEISĖS

207. Vykdydami profesines pareigas darbuotojai turi teisę į atitinkamą profesinio darbo apmokėjimą.
208. Darbuotojas, atlikdamas savo tiesiogines pareigas, vadovaujasi galiojančiais teisės aktais, šiuolaikinėmis žiniomis, sveikatos priežiūros specialistai teikia tik kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas.
209. Darbuotojai turi teisę kreiptis į Įstaigos direktorių dėl Įstaigos teisės aktų nuostatų keitimo, jei jos, darbuotojo nuomone, prieštarauja pacientų interesams, kitiems teisės aktams. Kiekvienas darbuotojas turi teisę, kreipdamasis į Įstaigos direktorių, išreikšti pastabas dėl Lietuvos Respublikos teisės akto nuostatų.
210. Darbuotojas turi teisę nuolat tobulintis savo profesijos srityje.
211. Darbuotojai turi teisę dalyvauti profsąjungų veikloje.
212. Darbuotojai turi teisę konstruktyviai ir korektiškai kritikuoti profesinę veiklą, jos teorijas, metodus.
213. Darbuotojai turi teisę Įstaigos viduje konstruktyviai ir korektiškai kritikuoti vadovus, jų veiklos metodus.
214. Darbuotojai skatina naujų požiūrių ir metodikų diegimą įstaigoje.
215. Darbuotojai turi teisę į asmeninio gyvenimo privatumą.

XIII.IX. ATSAKOMYBĖ UŽ DARBUOTOJŲ ELGESIO IR ETIKOS NORMŲ PAŽEIDIMUS

216. Darbuotojų elgesio ir etikos normų pažeidimus svarsto Įstaigos direktorius, kuris turi teisę klausimą nukreipti nagrinėti Įstaigos medicinos etikos komisijai. Tais atvejais, kai įstaigos administracijoje yra gautas raštas, adresuotas medicinos etikos komisijai, jis nukreipiamas medicinos etikos komisijai.
 217. Už elgesio ir etikos pažeidimus Įstaigos direktorius gali skirti drausminę nuobaudą.
-